

Aydın, A., Selvitopu, A., Kaya, M. (2018). Sınıf yönetimi alanındaki lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18 (1), 41-56.

Geliş Tarihi: 31/05/2017

Kabul Tarihi: 22/01/2018

SINIF YÖNETİMİ ALANINDAKİ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ

Ayhan AYDIN*
Abdullah SELVİTOPU**
Metin KAYA***

ÖZ

Bu çalışmanın amacı sınıf yönetimi alanında hazırlanan lisansüstü tezleri konu, yöntem ve veri analiz teknikleri açısından incelemektir. Çalışma nitel araştırma desenlerinden olan durum çalışması deseninde tasarlanmıştır. Çalışmanın evreni 2011-2016 yılları arasında yazılan sınıf yönetimi alanındaki lisansüstü tezlerdir. Söz konusu tezlerin tamamına ulaşıldığı için örneklem alınmamıştır. Veri toplama aracı olarak yayın sınıflama formu kullanılmıştır. Veri analizinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Sonuç olarak sınıf yönetimi alanında üretilen lisansüstü çalışmalarda sınıf yönetimi beceri ve yeterlikleri ile öğrenci davranışlarının yönetimi konularının sıklıkla incelendiği gözlenmiştir. Sınıf yönetimi alanındaki araştırmalarda ağırlıklı olarak nicel yöntemler tercih edilmekte, nitel ve karma yöntemlere çok sık başvurulmamaktadır. Diğer yandan araştırmaların büyük çoğunluğunun temel eğitim kademesinde yürütüldüğü, yükseköğretim ve orta öğretim kademesinde daha az sayıda araştırma yürütüldüğü söylenebilir. Sınıf yönetimi araştırmalarında sınıfların kültürel, sosyal ve psikolojik gerçeklerini anlamaya ve açıklamaya yönelik çok boyutlu ve disiplinler arası çalışmalar yapılması önerilebilir.

Anahtar kelimeler: Sınıf yönetimi, sınıf yönetimi araştırmaları, öğretmen yeterlikleri

A REVIEW OF POST GRADUATE THESES IN THE FIELD OF CLASSROOM MANAGEMENT

ABSTRACT

The purpose of this study is to review the post graduate theses in the field of classroom management. This is a qualitative case study. The population of the study is post graduate theses written between the years 2011-2016. Because we reached the whole population, we did not take any sample. Classification form was used as a data collection tool. Data were analyzed with content analysis technique. In sum, classroom management qualifications, skills, and managing student behaviors are the most popular themes in classroom management field. Studies are conducted, generally, in quantitative methods, qualitative and mixed methods are rarely used. Most studies were conducted in primary school level; there are a few studies in secondary and higher education levels. It is suggested that for classroom management studies cultural, social and psychological aspects of classrooms can be understood by detailed, multidimensional and interdisciplinary study techniques.

Keywords: Classroom management, classroom management studies, teacher qualifications.

---

* Prof. Dr. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı, aaydin@ogu.edu.tr

** Yrd. Doç. Dr. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı, aselvi20@kmu.edu.tr

*** Dr. Profilo İmam Hatip Ortaokulu, MEB, metinkaya439@gmail.com

1.GİRİŞ

Sınıf yönetimi, öğrenci potansiyelinin bilgi, beceri ve davranış gibi çıktılara dönüşmesinde etkili bir unsur olarak değerlendirilebilir (Aydın, 2013; Balay, 2012). Diğer yandan öğrencilerin akademik bilgi kazanımı, bilişsel yeterlik ve duyuşsal özelliklerinin gelişiminde oldukça önemli bir etkiye sahiptir (Dinçer & Akgün, 2015). Bu bağlamda öğretmen adaylarının ve öğretmenlerin sınıf yönetimi alanındaki yeterliklerinin önemli olduğu söylenebilir. Sınıf yönetimi, öğretmenlik mesleği yeterlik unsurlarından biridir (Bozgeyikli ve Gözler, 2016; Dibapile, 2012; Okut ve Öntaş, 2015). Bu çerçevede sınıf yönetimi dersi, 1997 yılından itibaren eğitim fakültelerinde zorunlu bir ders olarak yürütülmeye başlanmıştır (Alatlı, 2014; Okutan, 2015). Bu tarihten itibaren araştırmacılar tarafından sınıf yönetimi alanı ilgi görmeye başlamış ve bu alana ilişkin araştırmalar hızla artmıştır (Güner, 2010). Bu artışa paralel olarak sınıf yönetimi araştırmalarının sistematik bir şekilde incelenmesinin gerekli hale geldiği düşünülmektedir. Bu çerçevede öğretmen adayları ve öğretmenlerin sınıf yönetimi yeterliklerinin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi sürecinde alanda üretilen araştırmaların tematik ve metodolojik açıdan ele alınması ve söz konusu araştırmaların izlenmesi ve değerlendirilmesi sınıf yönetimi literatürüne önemli bir katkı sağlayabilir.

Sınıf yönetimi eğitim yönetiminin önemli bir aşaması olarak değerlendirilmektedir (Gündüz ve Can, 2013). Eğitim yönetimi alanındaki araştırmalara ilişkin olarak farklı araştırmacılar tarafından tematik ve metodolojik incelemeler yapılmıştır. Örneğin, Aydın ve Uysal(2014)Türkiye’de eğitim yönetimi alanında yapılan doktora tezlerini araştırma konusu, araştırma yöntemi ve öneriler açısından incelemişler, yöntem ve konu açısından özgün, Türkiye’deki eğitim sorunlarına yönelik çalışmalara ihtiyaç duyulduğunu belirtmişlerdir. Diğer yandan Karadağ (2010) Türkiye’de eğitim bilimleri alanında yapılmış doktora tezlerinde kullanılan araştırma modellerinin nitelik düzeylerini ve yapılan analitik hata tiplerini belirlenmeye dönük yaptığı çalışmasında eğitim bilimleri alanında yapılan doktora tezlerinde kullanılan araştırma modellerinin nitelik düzeylerinin yeterli düzeyinde olmadığı saptamıştır. Bu çalışmaların yanı sıra sınıf yönetimi alanındaki araştırmaların da tematik ve metodolojik açıdan incelendiği gözlenmiştir. Şara, Karadedeli ve Hasanoğlu (2016) 2010-2015 yılları arasında ULAKBİM’de taranan sınıf yönetimi konulu makaleleri inceleyerek, yapılan çalışmalarla ilgili var olan durumu ortaya koymaya çalışmışlardır. Sonuç olarak, sınıf yönetimi ile ilgili yapılan araştırmalarda genellikle istenmeyen davranış, sınıf yönetimi algısı ve disiplin gibi belirli konulara ve nicel yöntem gibi belirli yöntemlere odaklanıldığı ve bu yüzden araştırmaların genellikle durum tespiti niteliğinde olduğunu saptamışlardır. Aynı şekilde Erdoğan ve Kurt (2015) sınıf yönetimiyle ilgili ulusal ve uluslararası seçilmiş dergilerde yayınlanmış makaleleri inceledikleri çalışmalarında, sınıf yönetimi araştırmalarının belirli konu, yöntem ve basit düzey istatistiksel tekniklerle yürütüldüğünü belirlemişlerdir. Diğer yandan Şentürk ve Oral (2008) Türkiye’de sınıf yönetimi alanında yapılan bazı araştırmaları incelemiş ve yapılan araştırmaların daha çok sınıf yönetiminin davranış düzenlemeleri ve insan ilişkileri boyutlarıyla ilgili olduğunu diğer etkenlerin araştırmalarda göz ardı edildiğini bulgulamışlardır. Söz konusu çalışmalarda sınıf yönetimi alanındaki araştırmaların verileri, makaleler ile sınırlıdır. Alandaki temel bilgi üretim kaynağı olarak lisansüstü çalışmaların değerlendirilmesi alanın gelişimi açısından önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir. Bu çerçevede alanda yürütülen lisansüstü çalışmaların tematik (konu), metodolojik (yöntem) ve analiz teknikleri (istatistiksel teknikler) bağlamında incelenmesi alandaki mevcut eğilimlerin görülmesi açısından

oldukça önemlidir. Alanda hazırlanan lisansüstü çalışmaların tematik açıdan incelenmesi, araştırmaların konu eğilimlerine ilişkin önemli ipuçları sunabilir. Tematik değerlendirmeler, alanda en yoğun olarak çalışılan konuların belirlenmesiyle birlikte, alana ilişkin ihmal edilen boyutların araştırmacılar tarafından dikkate alınması sürecine katkı sağlayabilir. Metodolojik değerlendirmeler ise araştırmalarda sıklıkla kullanılan yöntemlere ilişkin önemli bilgiler sunması açısından önemlidir. Analiz tekniklerine ilişkin yapılan değerlendirmelerde araştırmalarda kullanılan analiz tekniklerinin niteliklerine ilişkin faydalı bulgular ortaya koyabilir. Bu şekilde alanda çalışılan konu, yöntem ve analiz tekniklerinin bütüncül bir yaklaşımla ele alınması, alanda lisansüstü çalışma yürütecek araştırmacılar için güçlü bir referans kaynağı olma özelliği taşımaktadır.

Bu çalışmanın amacı, sınıf yönetimi alanında üretilen lisansüstü tezleri konu, yöntem ve analiz teknikleri bağlamında incelemektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki alt problemlere yanıt aranmıştır. Sınıf yönetimi alanında üretilen lisansüstü tezlerin;

1. Genel karakteristik özellikleri nelerdir?
2. Konu dağılımı nasıldır?
3. Araştırma deseni ve araştırma yöntemi dağılımı nasıldır?
4. Örneklem yöntemleri ve örneklem kitlesi dağılımı nasıldır?
5. Veri toplama ve analiz teknikleri dağılımı nasıldır?

Bu çalışmanın bulguları, araştırmacılar için alanın konu, yöntem ve analiz teknikleri bağlamındaki mevcut eğilimlerini sunması açısından önemli bir referans kaynağı olabilir. Buna ek olarak, sınıf yönetimi alanında yürütülen lisansüstü çalışmalara ilişkin genel görünümün analiz edilerek ortaya çıkarılması, alanın gelişimine ve alanda çalışacak araştırmacılara büyük katkı sağlaması açısından önemlidir. Diğer yandan günümüz eğitim dünyasında müfredattan merkezi sınavlara, okul içi ve dışı çeşitli uygulamalara kadar her alanda büyük değişim ve dönüşüm dalgalarının yaşandığı dikkate alındığında söz konusu dalgadan sınıfların etkilenmemesi mümkün değildir. Bu değişim ve dönüşüm dalgalarının sınıf yönetimi alanındaki yansımalarına ilişkin derinlemesine araştırmalar yapılması önemlidir. Bu çerçevede alanda yapılan çalışmaların durumu incelenerek, araştırmacıların daha güncel konuları farklı yöntem ve analiz teknikleriyle irdelenmesine katkı sağlaması açısından çalışma bulguları önemlidir.

2. YÖNTEM

Bu çalışma nitel araştırma desenlerinden olan durum çalışması yöntemine göre tasarlanmıştır. Durum çalışması bir olayın, ortamın, programın, sosyal grubun ya da birbirine bağlı sistemlerin derinlemesine incelendiği nitel bir desendir. Durum çalışmasında incelenen durum herhangi bir olay, etkinlik, program ya da bireyler olabilir ve söz konusu durumlar zaman ve mekâna bağlı olarak tanımlanır (Merriam, 2009). Bu çerçevede sınıf yönetimi alanındaki lisansüstü çalışmaların mevcut durumlarının çeşitli değişkenler açısından incelendiği bu çalışmada durum çalışması deseni kullanılmıştır.

2.1. Evren ve örneklem

Çalışmanın evreni 2011-2016 yılları arasında yazılan sınıf yönetimi alanındaki lisansüstü tezlerdir. Söz konusu yıllar, alandaki lisansüstü çalışmaların son yıllardaki eğilimlerini belirlemek amacıyla seçilmiştir. Bu çalışmada örneklem yöntemlerine başvurulmamış, araştırma evreninin tümüne ulaşılmaya çalışılmıştır. Sınıf yönetimi alanındaki lisansüstü

tezlere, YÖK tez tarama merkezinden erişilmiştir. Veri tabanının sunduğu tezlerin (f=110) başlık ve özet kısımları incelenmiştir. Böylelikle sınıf yönetimi alanı ile ilgili olmayan tezler (f=8) inceleme kapsamından çıkarılmıştır. Ayrıca yayın tarihi sınırlandırılmış olan izinsiz tezlere tam metin (f=26) erişilemediğinden inceleme kapsamına alınmamıştır. Bu yüzden evrenin tamamına ulaşamamış ve çalışma grubu f=76 lisansüstü tezdendir.

2.2. Veri toplama

YÖK tez tarama veri tabanında “sınıf” ve “yönetim” anahtar kelimeleri “Tez başlığında geçsin” seçeneği ile taranmıştır. Daha sonra veri tabanının sunduğu tezlerden bir veri havuzu oluşturulmuştur (f=110). Sınıf yönetimi alanı ile ilgili olmayan ve izinsiz tezler veri havuzundan çıkartılmıştır (f=34). Sonuç olarak, çalışmanın veri seti f=76 tezdendir.

Veri toplama aracı olarak Sözbilir ve Kutu (2008) tarafından geliştirilmiş olan ve Çıltaş (2012) tarafından Türkçeye uyarlanan “Yayın Sınıflama Formu” kullanılmıştır. Yayın sınıflama formu; tezin künyesi, üretildiği disiplin alanı, konusu, yöntemi, veri toplama araçları, örnekleme ve veri analiz teknikleri şeklinde yedi bölümden oluşmaktadır. Çalışma kapsamındaki kodlamalar söz konusu forma göre araştırmacılar tarafından yapılmıştır.

2.3. Veri analizi

Bu çalışmada sınıf yönetimi alanındaki lisansüstü tezlerin mevcut durumlarını çeşitli değişkenler açısından incelemek amaçlandığından içerik analizi tekniği kullanılmıştır. İçerik analizi bir metnin veya dokümanın içeriğini toplama ve analiz etme tekniğidir. Ayrıca içerik analizi, birçok metin veya doküman içeriğinin tablo ve çizelgelere dönüştürülerek karşılaştırma yapabilmeye imkân sağlar. İçerik analizlerinde yapılan kodlamalarla, araştırma sorularına göre yönelim, sıklık, yoğunluk ve alan gibi özellikler belirlenir (Neuman, 2010). Bu çerçevede lisansüstü tezlerin mevcut durumu konulara, kullanılan araştırma yöntemlerine, seçilen örneklem kitlelerine ve veri analiz tekniklerine göre incelenmiş ve alandaki eğilim ve sıklıkları ortaya çıkarabilmek için içerik analizi tekniği kullanılmıştır.

Yayın sınıflandırma formuna göre lisansüstü tezlerin künyesi, yöntemi, örneklem kitlesi ve veri analiz tekniği kodlanmıştır. Sınıf yönetimi konuları ise lisansüstü tezlerin anahtar kelimelerine göre kodlanmıştır. Bu kodlara göre kategoriler oluşturulmuş ve daha sonra düzenlenmiştir. Düzenlenen kategorilere göre frekanslar ve yüzdeler hesaplanmıştır. Son olarak problem cümlelerine göre veriler kategori ve frekans analizi teknikleri kullanılarak çözümlenmiştir. Çalışma bulgularında tutarlılığı sağlamak için temaları oluşturan kategorilerin benzerlik ve farklılıkları değerlendirilmiştir. Kodlamalarda ilişkiler yaşanması durumunda ise alan ve yöntem uzmanlarına başvurulmuştur.

3.BULGULAR

Bu bölümde çalışma kapsamında elde edilen bulgular, alt problemlere göre sunulmuş ve bulgulara ilişkin yorumlar yapılmıştır.

3.1. Lisansüstü Tezlerin Genel Karakteristik Özellikleri

Sınıf yönetimi alanında incelenen lisansüstü tezlerin genel karakteristik özellikleri Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1.*Sınıf yönetimi alanındaki lisansüstü tezlerin karakteristik özellikleri*

Lisansüstü Tez	f	%	Dil	f	%
Doktora	9	11.8	Türkçe	71	93.4
Yüksek lisans	67	88.2	İngilizce	5	6.6
Genel Toplam	76	100	Genel toplam	76	100
Yıl			Bölüm		
2016	6	7.9	Eğitim Bilimleri	37	48.7
2015	14	18.3	Sınıf Öğretmenliği	11	14.4
2014	16	21.1	Okul Öncesi Eğitimi	5	6.6
2013	18	23.7	Özel Eğitim	4	5.3
2012	12	15.8	Diğer	19	25
2011	10	13.2	Genel Toplam	76	100
Genel Toplam	76	100			
Üniversite					
Kamu	54	71			
Vakıf	22	29			
Genel toplam	76	100			

Tablo 1 incelendiğinde sınıf yönetimi alanında üretilen tezlerin büyük bölümünün yüksek lisans tezlerinden oluştuğu, doktora tezlerinin az sayıda olduğu görülmektedir. Buna göre alanda doktora düzeyinde çalışan bilim insanı sayısının düşük sayıda olduğu söylenebilir. Diğer yandan incelenen tezlerin ağırlıklı olarak Türkçe dilinde yazıldığı, İngilizce dilinde yazılan çalışmaların sayısının sınırlı olduğu görülmektedir. Bu çalışmada değerlendirmeye alınmayan izinsiz tezler, 2014 ve 2016 yılları arasında yürütülen çalışmalardır. Bu tarihler arasındaki izinsiz tezlerin sayısı 26'dır (2016, f= 9; 2015, f=13; 2014, f=4). Değerlendirmeye izinsiz tezler de dâhil edildiğinde sınıf yönetimi alanında üretilen lisansüstü tezlerin yıllara göre nicel bir artış sergiledikleri söylenebilir. Ancak 2016 yılında tez sayısında düşüş yaşandığı da dikkat çeken bir ayrıntıdır. Sınıf yönetimi alanındaki tezler, sıklıkla üniversitelerin eğitim bilimleri ve sınıf öğretmenliği bilim dalında üretilmektedir. Bu bölümlerin yanı sıra okul öncesi, özel eğitim ve diğer öğretmenlik eğitimi bilim dallarında da (Türkçe, Fen bilimleri, İngilizce) sınırlı sayıda tez üretildiği gözlenmiştir. Tezlerin yazıldığı üniversite türleri ele alındığında kamu üniversitelerinin ön planda olduğu söylenebilir. Ancak vakıf üniversitelerinde de önemli sayıda tez üretildiği ve alana yönelik ilgi olduğu görülmektedir. Söz konusu ilginin vakıf üniversitelerinin bünyelerinde bulunan eğitim fakültelerinden kaynaklandığı söylenebilir.

3.2. Sınıf Yönetimi Alanında Hazırlanan Lisansüstü Tezlerin Konu Dağılımı

Çalışmanın ikinci alt probleminde sınıf yönetimi alanında hazırlanan lisansüstü tezlerin konu dağılımına ilişkin bilgiler ele alınmıştır. Söz konusu bilgiler, Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2*Lisansüstü tezlerin sınıf yönetimi konularına göre dağılımları*

Konu	f	%	Konu (devamı)	f	%
Sınıf yönetimi becerisi ve yeterliliği	29	23.5	Örgütsel davranışlar	6	4.9
Öğrenci davranışlarının yönetimi	20	16.3	Örgütsel kültür ve iklim	5	4.1
Mesleki yeterlik ve mesleki tutum	14	11.4	Hizmet içi eğitim programlarının etkisi	4	3.3
Sınıf yönetimi stratejileri	13	10.6	Sınıf yönetim modelleri	3	2.4
Teknoloji kullanımı	12	9.7	Liderlik tarzları	3	2.4
Kişilik özellikleri ve duygusal zekâ	6	4.9	Performans (Öğretmen ve öğrenci)	2	1.6
Öğretim yaklaşım ve yöntemleri	6	4.9			
Genel toplam				123	100

Tablo 2’de görüldüğü gibi lisansüstü tezlerde sınıf yönetimi beceri ve yeterlilikleri ile öğrenci davranışlarının yönetimi konuları yoğun bir şekilde çalışılmaktadır. Sınıf yönetimi beceri ve yeterlilikleri konusunda öğretmenlerin sınıf yönetimi sürecindeki kullandıkları becerileri ve sahip oldukları yeterliklerine odaklanılmıştır. Alanda en çok çalışılan konulardan biri de öğrenci davranışlarının yönetimidir. Bu konu çerçevesinde istenmeyen öğrenci davranışlarının belirlenmesi, bu davranışlarla başa çıkma strateji ve yöntemleri önemli bir yer tutmaktadır. Bunun yanı sıra sınıf içi farklılıkların yönetimi, sınıf içi disiplin modelleri, öğretmen davranışlarının öğrenciler üzerindeki etkisi gibi konular da davranış yönetimi kategorisinde bulunmaktadır. Bu noktada olumlu öğrenci davranışlarının geliştirilmesi konusunda yapılan çalışma sayısının oldukça düşük olması dikkat çekici bir ayrıntıdır. Bu konulara ek olarak, sınıf yönetimi ile öğretmenlerin mesleki yeterlilik ve tutumları arasındaki ilişkiler, öğretmenlerin sınıf yönetimi anlayış ve stratejileri, sınıfta bilgi teknolojilerinin kullanımı, öğretmenlerin kişisel özellikleri ve duygusal zekâ düzeyleri, öğretim yaklaşımları ve yöntemleri, liderlik tarzları, sınıf yönetiminin öğrenci ve öğretmenlerin performanslarına etkisi, sınıf yönetiminin öğretmenlerin örgütsel davranışlarına (tükenmişlik, iş doyumu, mutluluk) etkisi, sınıf yönetimi ile örgüt kültürü ve iklim arasındaki ilişkiler, sınıf yönetimi beceri ve yeterliliklerini iyileştirme ve geliştirmeye yönelik eğitim programlarının etkinliği gibi konular belirli düzeyde çalışılmıştır.

3.3. Lisansüstü Tezlerde Kullanılan Yöntemlerin Dağılımı

Çalışmanın üçüncü alt probleminde sınıf yönetimi alanında hazırlanan lisansüstü tezlerde kullanılan yöntemlerin dağılımına ilişkin bilgiler ele alınmıştır. Söz konusu bilgiler, Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3*Lisansüstü tezlerin araştırma yöntem ve desenlerine göre dağılımı*

Yöntem/Desen	f	%	Yöntem/Desen	f	%
Genel tarama	24	31.6	Durum çalışması	8	10.5
Karşılaştırma	2	2.6	Etnografi	1	1.3
İlişkisel tarama	23	30.3	Eylem araştırması	1	1.3
Karşılaştırmalı ilişkisel	3	3.9	Literatür tarama	1	1.3
Deneysel-Yarı deneysel	1	1.3	Ara toplam	11	14.4
Deneme öncesi model	4	5.3	Açıklayıcı	4	5.3
Belirtilmemiş	1	1.3	Çeşitleme	3	4
Ara toplam	58	76.3	Ara toplam	7	9.3
Genel toplam				76	100

Tablo 3 incelendiğinde sınıf yönetimi alanında üretilen lisansüstü tezlerin çoğunlukla nicel yöntemde tasarlandığı nitel ve karma yöntemin oldukça az kullanıldığı görülmektedir. Nicel yöntem araştırmaların büyük bir bölümünde genel tarama ve ilişkisel tarama desenleri kullanılmıştır. Deneysel ve karşılaştırmalı çalışmaların çok düşük sayıda olması ve alanda yapılan çalışmalara ilişkin herhangi bir meta analiz çalışmasının yürütülmemiş olması önemli bir eksikliğe işaret etmektedir. Diğer yandan nitel ve karma yöntem araştırmalarda da aynı durum söz konusudur. Nitel çalışmalarda ağırlıklı olarak durum çalışması deseni kullanılmış, etnografi, eylem araştırması, fenomenoloji ve gömülü teori desenleri ise ihmal edilmiştir. Karma yöntem araştırmalarda açıklayıcı ve çeşitleme desenleri kullanılırken keşfedici desenin hiç kullanılmadığı gözlenmiştir. Bu durum araştırmaların belirli bir eğilimde ilerlediğini, çoğu araştırmacının yöntem ve desen bağlamında aynı yolu izlediğini göstermektedir. Lisansüstü çalışmalarda temel amacın özgün konu, yöntem ve desenler kullanmak olduğu düşünüldüğünde sınıf yönetimi alanında farklı yöntem ve desenlerde çalışmaların üretilmesi gerektiği söylenebilir.

3.4. Örneklem yöntemleri ve örneklem kitlesi dağılımı

Çalışmanın dördüncü alt probleminde sınıf yönetimi alanında hazırlanan lisansüstü tezlerin örneklem özelliklerinin ilişkin dağılımlar ele alınmıştır. Söz konusu dağılımlar, Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4

Lisansüstü tezlerin örneklem yöntemi ve örneklem kitlesi özelliklerine göre dağılımı

Örneklem Yöntemi		f	%	Örneklem büyüklüğü		f	%
Seçkili	Kolay Ulaşılabilir	10	12.2	1\10	6	7.3	
	Ölçüt belirleme	5	6	11\30	11	13.4	
	Maksimum çeşitleme	3	3.6	31\100	12	14.6	
	Tabakalı	1	1.2	101\300	27	33	
	Benzeşik	1	1.2	300\1000	24	29.3	
	Aykırı	1	1.2	1001\ ...	2	2.4	
Ara toplam		21	25.4	Genel toplam	82	100	
Seçkisiz	Basit tesadüfi	30	36,1	Örneklem grubunun statüsü			
	Tabakalı	9	10,8	Kamu	60	73.1	
	Ara toplam	39	46,9	Karma	16	19,5	
Evrene erişim	13	15,7	Özel	3	3,7		
Gönüllü	3	3,6	Belirtilmemiş	3	3,7		
Belirtilmemiş	7	8,4	Genel toplam	82	100		
Genel toplam		82	100	Katılımcı tipi			
Örneklem kademesi				Aday öğretmen	4	4,9	
Temel eğitim	Okul öncesi	7	8,6	Okul yöneticisi	2	2,4	
	İlkokul	26	31,7	Öğrenci	6	7,3	
	Ortaokul	7	8,5	Öğretim elemanı	3	3,6	
	Üstün yetenekliler	1	1,2	Öğretmen	54	65,9	
Ara toplam		41	50	Karma	13	15,9	
Orta öğretim	Genel lise	6	7,3	Genel toplam	82	100	
	Meslek lisesi	2	2,4	Katılımcı Branşı			
Ara toplam		8	9,7	Sınıf öğretmeni	23	28,1	
Yükseköğretim	7	8,5	Okul öncesi	8	9,7		
Karma	24	29,4	Diğer	15	18,3		
Belirtilmemiş	2	2,4	Karma	36	43,9		
Genel Toplam		82	100	Genel Toplam	82	100	

Tablo 4’te görüldüğü gibi lisansüstü çalışmaların örnekleme yöntemleri seçkili, seçkisiz ve tüm evrene erişim kategorilerinde toplanmaktadır. Seçkili örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir ve ölçüt örnekleme, seçkisiz örnekleme yöntemlerinden ise basit tesadüfi örnekleme yöntemlerinin sıklıkla kullanıldığı gözlenmiştir. Lisansüstü tezlerin örneklem büyüklükleri ele alındığında tez örneklemelerinin ağırlıklı olarak 100 ve üzeri kitlelerden oluştuğu söylenebilir. Bu durumun tezlerin büyük çoğunluğunun nicel yöntemde tasarlanmış olmasından kaynaklandığı söylenebilir. Nicel çalışmalarda sağlıklı analizler yapabilmek için 200 ve üzeri örneklem kitlelerine ulaşmak gerekmektedir (Field, 2009). Örnekleme alınan okul kademeleri incelendiğinde sınıf yönetimi araştırmalarında yoğun olarak temel eğitim kademesindeki örneklem gruplarıyla çalışıldığı söylenebilir. Temel eğitim ve orta öğretimden karma örneklem alan çalışmaların sayısı da orta düzeydedir. Diğer yandan yükseköğretim kademesindeki örneklem alan çalışmaların sınırlı sayıda olması, araştırmacıların söz konusu kademedeki gruplarla fazla çalışmadığını göstermektedir. Bu durum katılımcılara ulaşılabilirlik ya da araştırmanın maliyeti gibi konularla ilgili olabilir.

Lisansüstü tezlerin örneklemeleri ağırlıklı olarak kamu okullarından seçilmektedir. Çalışmalarda kamu okullarında görev yapan öğretmenlerin yanı sıra öğrenci, okul yöneticisi ve aday öğretmen gibi birçok katılımcı tipi içeren örneklemelerin olduğu görülmüştür. Katılımcıların branşları incelendiğinde sınıf öğretmenleri ve karma branşları içeren çalışmaların daha fazla sayıda olduğu söylenebilir. Tezlerin örnekleme tekniği ve örneklem özellikleri genel olarak ele alındığında belirli örnekleme tekniklerinin yoğun olarak kullanıldığı, örneklem özellikleri açısından değerlendirildiğinde ise benzer örneklemelerin çalışmalara dâhil edildiği görülmektedir. Bu durumda sınıf yönetimi alanında tez hazırlayan araştırmacıların en ekonomik ve en kolay ulaşabilecekleri örneklem grubuyla çalışma eğiliminde oldukları söylenebilir.

3.5. Veri toplama ve analiz teknikleri dağılımı

Çalışmanın beşinci alt probleminde sınıf yönetimi alanında hazırlanan lisansüstü tezlerde kullanılan veri analiz teknikleri ile veri toplama araçlarının özelliklerine ilişkin dağılımlar ele alınmıştır. Söz konusu dağılımlar, Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5

Lisansüstü tezlerinde kullanılan veri analiz teknikleri ve veri toplama araçları

Veri analiz teknikleri		f	%	Veri toplama araçları		f	%
Nicel veri analizi	Frekans ve yüzde	50	17.7	Anket	59	64.1	
	Ortalama (x) ve standart sapma (ss)	48	17	Gözlem formu	10	10.8	
	Grafiksel (görsel) analiz teknikleri	2	.7	Başarı ve bilgi testi	3	3.3	
	t-testi	48	17	Yarı yapılandırılmış	15	16.3	
	Anova	45	15.9	Doküman	4	4.4	
	Korelasyon	27	9.5	<u>Odak grup</u>	1	1.1	
	Regresyon	9	3.2	Genel toplam	92	100	
	Non-parametrik	35	12.4				
	Ara toplam	264	93.4				
	Nitel veri analizi	İçerik analizi	10	3.5			
Nitel betimsel analiz		8	2.8				
Kategorik birleştirme		1	.3				
Ara toplam		19	6.6				
Genel toplam		283	100				

Tablo 5’te sınıf yönetimi alanında üretilen lisansüstü tezlerin veri analiz teknikleri ve veri toplama araçlarına ilişkin dağılımlar sunulmuştur. Tabloya göre lisansüstü tezlerde nicel veri analiz tekniklerini yoğun bir şekilde kullanıldığı söylenebilir. Söz konusu tekniklerden frekans, yüzde ortalama, t-testi, Anova ve korelasyon en fazla kullanılan analiz teknikleridir. Bu araştırmalarda genel olarak tanımlayıcı istatistikler ve istatistiksel fark testleri, non-parametrik testler ve korelasyonun kullanıldığı söylenebilir. Diğer yandan nitel veri analiz tekniklerinde ağırlıklı olarak içerik ve betimsel analiz tekniklerinin kullanıldığı görülmektedir. Bu durum nicel ve nitel yöntem araştırmalarda benzer analiz tekniklerinin kullanıldığını göstermektedir. Veri toplama araçları incelendiğinde araştırmaların büyük çoğunluğunda anket tekniği ile veri toplandığı söylenebilir. Aynı şekilde nitel araştırmalarda da yarı yapılandırılmış görüşme formlarının en sık kullanılan veri toplama aracı olduğu görülmektedir. Doküman, odak grup görüşmesi, bilgi ya da başarı testleri gibi veri toplama araçlarının çok düşük sayıda kullanılmış olması veri toplama araçlarında da benzer eğilimlerin olduğunu göstermektedir.

4.TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışmada sınıf yönetimi alanında 2011-2016 yılları arasındaki lisansüstü tezlerin araştırma konuları, araştırma desen ve yöntemleri, örnekleme yöntemleri, örneklem kitlesinin özellikleri ve veri analiz teknikleri incelenmiştir. Verilerin analizinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır.

Sınıf yönetimi alanında üretilen tezlerin genel karakteristik özellikleri incelendiğinde alanda genel olarak yüksek lisans düzeyinde tezlerin üretildiği, doktora düzeyinde üretilen tez sayısının oldukça düşük olduğu saptanmıştır. Bu durum doktora düzeyinde eğitim veren kurum sayısının az olmasından, genç araştırmacıların daha farklı alanlarda uzmanlaşma eğiliminde olduklarından ya da danışman hocaların araştırmacıları istenen düzeyde alana yönlendirmemesinden kaynaklanabilir. Tez sayısı yıllara göre artmakta ancak söz konusu artış, yüksek lisans tezlerinin lehine bulunmaktadır. Bu bulgular ışığında sınıf yönetimi alanının doktora düzeyinde ihmal edildiği söylenebilir. Tematik ve metodolojik araştırmalarda en sık karşılaşılan engellerden biri, tez yayın sınırlamasıdır. Aynı şekilde bu çalışmada da alanda üretilen tezlerin bazılarında yayın sınırlamasından dolayı erişilememiş ve analize dâhil edilememiştir. Bu yüzden araştırmacılar, çalışmalarına yayın sınırlaması koymamaları yönünde teşvik edilebilir.

Bu çalışmanın konu dağılımına ilişkin bulgularına göre sınıf yönetimi alanında üretilen lisansüstü tezlerde öğretmenlerin sınıf yönetimi beceri ve yeterlikleri, öğrenci davranışlarının yönetimi, sınıf yönetim stratejileri, mesleki yeterlik ve mesleki tutum ile bilişim teknolojilerinin kullanımı sık çalışılan konular arasındadır. Söz konusu bulgu sınıf yönetimi alanında üretilen makaleleri inceleyen çalışmalarda elde edilen bulguları destekler niteliktedir (Alatlı, 2014; Erdoğan ve Kurt, 2015; Şara, Karadedeli ve Hasanoğlu, 2016). Aynı konuya ilişkin çalışan Simonsen, Fairbanks, Briesch, Myers ve Sugai (2008) ise fiziksel sınıf ortamının düzeni, sınıf çevresinin yapısı, öğretimin planlaması ve uygulaması, istenmeyen davranışları azaltmaya yönelik ilgili kural ve süreçler, olumlu davranışları güçlendirmeye yönelik ilke ve kurallara odaklı konuların alan yazında sıklıkla çalışıldığını bulgulamışlardır. Diğer yandan Wright (2005) ABD’de sınıf yönetimi araştırmalarının sınıf kontrolü ve disiplin sorunları ile ilgili olduğunu; Wragg ve Wragg (1998) ise İngiltere’de öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini geliştirmeye, öğretmen-öğrenci ilişkileri ve istenmeyen öğrenci davranışları, disiplin

sorunları ve öğretmenlerin kişisel özelliklerine ilişkin konuların yoğun olarak ele alındığını saptamıştır. Sınıf yönetimi araştırmaları, öğretmenler bağlamında öğrenci davranışları ve sınıf içi disiplin sorunlarını ve bunlarla başa çıkma yöntemlerini, eğitim yöneticileri bağlamında öğretmenlerin iş doyumu ve mesleki tükenmişlikleri ile ilişkisini, kamusal bağlamda ise daha çok sınıf ve okulda yaşanan disiplin sorunları ile ilgilidir (Evertson ve Weinstein, 2013). Bununla birlikte Postholm (2013) ve Brophy (2013) sınıf yönetimi araştırmalarının genellikle davranışsal, ekolojik ve sosyal yapılandırmacı yaklaşımlar çerçevesinde ele alındığını ve sınıf yönetimi süreçleri ve çıktıları arasındaki ilişkilere odaklı araştırmaların ağırlıklı olduğunu vurgulamaktadır. Sonuç olarak sınıf yönetimi araştırmalarında öğretmenlerin sınıf yönetimi becerisi, yeterlikleri ve yönetim anlayışları, öğrencilerin istenmeyen davranışları ve bunlarla başa çıkma yöntemleri ile öğretmen-öğrenci iletişimi konularına odaklanıldığı söylenebilir. Diğer yandan sınıf yönetimi araştırmalarında öğrencilerin akademik gelişimi ile ahlaki ve sosyal gelişimleri, okula aidiyet, bağlılık ve merkezi sınavlar arasındaki ilişkiler gibi konuların ihmal edildiği gözlenmiştir.

Bu çalışmanın bir diğer bulgusu, sınıf yönetimi alanında üretilen tezlerde sıklıkla nicel yöntemlerin kullanılmasıdır. Analize alınan tezlerin çok büyük çoğunluğu nicel yöntemde tasarlanmış, nitel ve karma yöntemlere ise çok sık başvurulmadığı gözlenmiştir. Alan yazında konuya ilişkin yapılan araştırmalarda da paralel bulgular ulaşıldığı söylenebilir. Erdoğan & Kurt (2015) çalışmalarında sınıf yönetimi araştırmalarının sıklıkla nicel yöntemlerle kurgulandığını, Şara, Karadedeli ve Hasanoğlu (2016) da karma yöntemle yürütülen araştırmalara sınıf yönetimi alanında çok sık karşılaşıldığını bulgulamışlardır. Bunun yanı sıra nicel yöntemle kurgulanan araştırmalarda betimsel ve ilişkisel desenler gibi belirli desenlerin yoğun olarak kullanıldığı, ileri düzey istatistiksel yeterlik gerektiren desenlerin ise ihmal edildiği gözlenmiştir. Bu bulguya paralel olarak Simonsen ve diğ. (2008) çalışmalarında sınıf yönetimi araştırmalarının genellikle betimsel ve ilişkisel desende kurgulandığını, deneysel ve nedensel araştırmaların çok düşük sayıda olduğunu saptamışlardır. Bu durumda araştırmacıların lisansüstü eğitim sürecinde aldıkları araştırma yöntemleri derslerinin nicelik ve nitelik açısından sorgulanması gerektiği söylenebilir. Araştırmacıların aldıkları eğitim yönünde araştırma tasarlayacakları düşünüldüğünde söz konusu derslerin müfredatlarının tekrar gözden geçirilmesi gerekebilir. Sonuç olarak, sınıf yönetimi araştırmaları ağırlıklı olarak nicel yöntemlerle kurgulanmakta ve özellikle belirli, bilinen desenler yoğun olarak kullanılmaktadır.

Örnekleme yöntemi ve örneklem özelliklerine ilişkin bulgular incelendiğinde lisansüstü tezlerde sıklıkla seçkisiz örnekleme yöntemlerinin kullanıldığı gözlenmiştir. Bu durumun tezlerin genellikle nicel yöntemde kurgulandıklarından kaynaklandığı söylenebilir. Bu bulguya paralel olarak Şara, Karadedeli ve Hasanoğlu (2016) inceledikleri sınıf yönetimi makalelerinde seçkisiz örnekleme yönteminin sık kullanıldığını belirlemişlerdir. Aynı şekilde nicel çalışmalarının sayısının oldukça fazla olması sebebiyle tezlerin örneklemeleri 300 ve üzeri kitlelerden oluşmaktadır. Örneklem kitlesinin kamu okullarının temel eğitim kademelerinden alınması, kitlenin öne çıkan bazı özellikleri arasındadır. Bu noktada meslek derslerine özgü atölye ve laboratuvar gibi sınıf ortamlarından örneklem kitlesinin seçilmemesi dikkat çekici bir ayrıntıdır. Aynı şekilde Wragg ve Wragg (1998) İngiltere’de sınıf yönetimi araştırmalarının sıklıkla temel eğitim ve ortaöğretim kademesinde yoğunlaştığını belirlemişlerdir. Örneklem kitlesine ilişkin bir diğer özellik katılımcıların genellikle öğretmenlerden oluşmasıdır. Bu bulguya benzer

olarak Alatlı (2014) çalışmasında örneklem kitlesinin genellikle öğretmenlerden oluştuğunu saptamıştır. Sonuç olarak sınıf yönetimi araştırmalarında örnekleme yöntemi olarak seçkisiz yöntemin yoğun olarak kullanıldığı, örneklem kitlesi olarak genellikle kamu okullarının temel eğitim kademesinde öğretmenlerinden oluştuğu söylenebilir. Bu bulgular genel olarak değerlendirildiğinde sınıf yönetimi araştırmalarındaki örnekleme yöntem ve örneklem kitle özellikleri çoğu araştırmada benzer düzlemde belirlenmektedir.

Sınıf yönetimi lisansüstü araştırmaları veri analiz teknikleri bağlamında ele alındığında frekans, yüzde ortalama, t-testi, Anova ve korelasyon gibi basit düzey nicel veri analiz tekniklerini yoğun bir şekilde kullanıldığı belirlenmiştir. Bazı çalışmalarda ise içerik ve betimsel analiz gibi nitel veri analiz tekniklerinin kullanıldığı görülmüştür. Bu bulguya paralel olarak Erdoğan & Kurt (2015) çalışmalarında genellikle basit düzey nicel veri analiz tekniklerinin yoğun olarak kullanıldığını saptamışlardır. Bu durum alanda yapılan çalışmalarda benzer istatistiksel analiz tekniklerinin sıklıkla tekrar edildiğini göstermektedir. Veri toplama aracı olarak anket ve arı yapılandırılmış görüşme formları tercih edilmektedir.

Sınıf sosyal bir sistemdir ve sınıf yönetimi alanı karmaşık bir alandır (Scarlett, 2015; Wright, 2005). Bu yüzden sınıf yönetimi alanındaki sorunlara yönelik araştırmalar alternatif yaklaşımlarla yürütüldüğünde alana daha büyük katkılar sağlayabilir (Bropy, 2013). Sınıf yönetimi araştırmalarında ölçülebilir, ölçülemeyen, gözlenebilir ya da gözlenemeyen karmaşık yapılar dikkate alınarak sınıfın kültürel, sosyal ve psikolojik gerçeklerini anlamaya ve açıklamaya yönelik çok boyutlu, disiplinler arası çalışmaların yapılması önemlidir (Wright, 2005). Diğer yanda sınıf yönetimi alanında öğrencilerin akademik başarıları, okula ve öğretim süreçlerine katılımlarının yanı sıra sosyal ve moral gelişimleri de dikkate alınmalıdır (Marzano, Gaddy, Foseid, Foseid, Marzano, 2005). Sonuç olarak bu çalışmada ele alınan sınıf yönetimi lisansüstü çalışmalarında konu, yöntem ve istatistiksel analiz teknikleri bağlamında büyük benzerliklerin olduğu, söz konusu çalışmaların belirli bir düzlemde ilerlediği, farklılıkları dikkate alan, derinlemesine çalışmaların sınırlı sayıda olduğu saptanmıştır. Çalışma bulguları genel olarak değerlendirildiğinde sınıf yönetimi alanında üretilen tezlere ilişkin bir tipoloji ortaya çıkarılabilir. Bu çerçevede sınıf yönetimi alanındaki tezler genellikle nicel yöntemle kurgulanan, kamu okullarının temel eğitim kademesindeki öğretmenleri örneklem alan ve frekans, yüzde ve korelasyon gibi basit düzey nicel istatistiklerin kullanıldığı araştırmalar olarak nitelenebilir.

5. ÖNERİLER

- 1- Sınıf yönetimi alanındaki araştırmalarda konu, yöntem ve veri analiz tekniği çeşitliliğinin esas alınması önerilebilir. Konu bağlamında pozitif sınıf iklimi, demokratik sınıf yönetimi ya da sınıf yönetiminde alternatif yaklaşımlar incelenebilir. Yöntem çerçevesinde ise nicel yöntemlerden deneysel ya da karşılaştırmalı desenler, nitel yöntemlerden de etnografi ya da eylem araştırması gibi desenler kullanılabilir. Alanda çalışan araştırmacılar farklı konu, yöntem ve analiz tekniği kullanmaları konusunda teşvik edilebilir.
- 2- Sınıf yönetimine ilişkin sorunların derinlemesine analizi için keşfedici ve açıklayıcı karma desenli araştırmalar yapılabilir.

- 3- Sınıf yönetimine ilişkin yükseköğretim ve ortaöğretim kademesinde özellikle mesleki ve teknik eğitim kademesindeki sorunlar incelenebilir.
- 4- Sınıf yönetimi ilişkin araştırmalarda odak grup, gözlem teknikleri yanında sınıf yönetimine ilişkin ikincil verileri (özellikle araştırmaların bulgularını) sentezleme amaçlı araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Alatlı, R. (2014). *Genel ve özel eğitim öğretmenlerinin sınıf yönetimi bilgileri ile sınıf yönetimine ilişkin öz yetkinliklerinin karşılaştırılması*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aydın, A. ve Uysal, Ş. (2014). Türkiye’de eğitim yönetimi teftişi planlaması ve ekonomisi alanındaki doktora tezlerinin incelenmesi, *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14 (1), 177-201.
- Balay, R. (2012). *2000’li yıllarda sınıf yönetimi*, 4.Baskı, Pegem A Yayıncılık, Ankara.
- Bozgeyikli, H. ve Gözler, A. (2016). Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile öğrencileri motive etme düzeyleri arasındaki ilişki. *Electronic Turkish Studies*, 11 (3), 589-606.
- Brophy, J. (2013) History of research on classroom management. Evertson, C. M., & Weinstein, C. S. (Eds.). *Handbook of classroom management: Research, practice, and contemporary issues*. Routledge. New York.
- Çiltaş, A. (2012). 2005-2010 yılları arasında matematik eğitimi alanında Türkiye’de yapılan yüksek lisans ve doktora tez çalışmalarının içerik analizi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 5 (7), 211-228.
- Dibapile, W. T. S. (2012). A review of literature on teacher efficacy and classroom management. *Journal of College Teaching & Learning (Online)*, 9 (2), 79-92.
- Dinçer, Ç. ve Akgün, E. (2015). Okul öncesi öğretmenleri için sınıf yönetimi becerileri ölçeğinin geliştirilmesi ve öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin çeşitli değişkenlerle ilişkisi. *Eğitim ve Bilim*, 40 (177), 187-201.
- Erdogan, M. & Kurt, A. (2015). A review of research on classroom management in Turkey. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, (186) 9-14.
- Evertson, C. M. & Weinstein, C. S. (2013) Classroom management as a field of inquiry. Evertson, C. M., & Weinstein, C. S. (Eds.). *Handbook of classroom management: Research, practice, and contemporary issues*. Routledge, New York.
- Field, A. (2009). *Discovering statistics using SPSS*. Sage publications.
- Gündüz, Y. ve Can, E. (2013). Öğrenci görüşlerine göre ilköğretim ve ortaöğretim öğretmenlerinin sınıf yönetimi ilkelerine uyma düzeyleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 19 (3), 419-446.
- Güner, N. (2010). *Kaynaştırma uygulamaları yapılan sınıflarda çalışan öğretmenlerin sınıf yönetimi bilgi düzeyleri ile Önleyici Sınıf Yönetimi Eğitim Programı’nın öğretmenlerin sınıf yönetimlerine etkisinin incelenmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karadağ, E. (2010). Eğitim bilimleri doktora tezlerinde kullanılan araştırma modelleri: Nitelik düzeyleri ve analitik hata tipleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 1 (1), 49-71.

- Marzano, R. J., Gaddy, B. B., Foseid, M. C., Foseid, M. K. & Marzano, J. S. (2005). *A handbook for classroom management that works*. Association for Supervision and Curriculum Development (ASCD), Alexandria, Virginia, USA.
- Merriam, S. B. (2009). *Qualitative research: A guide to design and implementation* (2nd ed.). San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Neuman, W. L. (2010, çev. Özge, S). *Toplumsal araştırma yöntemleri: Nitel ve nicel yaklaşımlar*. Yayın Odası Yayınları.
- Okut, L. ve Öntaş, T. (2015). İlköğretim matematik ve fen ve teknoloji öğretmenlerinin sınıf yönetimine ilişkin inançları. *Karaelmas Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3 (2), 117-125.
- Okutan, M. (2015). *Sınıf yönetiminde örnek olaylar (5. Baskı)*. Pegem A Yayıncılık. Ankara
- Şara, P., Karadedeli, İ. & Hasanoğlu, G. (2016). Sınıf yönetimi alanında ulakbim'de taranan makalelerin incelenmesi. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6 (2), 291-306.
- Postholm, M. B. (2013). Classroom management: What does research tell us? *European Educational Research Journal*, 12 (3), 389-402.
- Scarlett, W. G. (2015). Classroom management—Embracing complexity. Scarlett, W. G. (Ed.). *The SAGE encyclopedia of classroom management*, SAGE Publications, USA.
- Simonsen, B. Fairbanks, S. Briesch, A. Myers, D. & Sugai, G. (2008). Evidence-based practices in classroom management: Considerations for research to practice. *Education and Treatment of Children*, 31 (3), 351-380.
- Sözbilir, M. & Kutu, H. (2008). Development and current status of science education research in Turkey. *Essays in Education*, Special Issue, 1-22. Online [<http://www.usca.edu/essays>].
- Şentürk, H. & Oral, B. (2008). Türkiyede sınıf yönetimi ile ilgili yapılan bazı araştırmaların değerlendirilmesi. *Electronic Journal of Social Sciences*, 7 (26), 1-13.
- Wragg, E. C. & Wragg, C. M. (1998). *Classroom management research in the United Kingdom*. Paper presented at the Annual Meeting of the American Educational Research Association (San Diego, CA, Eric Document, 418971).
- Wright, T. (2005). *Classroom management in language education*. Palgrave Macmillan Press, New York.

EXTENDED ABSTRACT

1. Introduction

Classroom management is an important element in the process of transforming student potential to knowledge, skill and behavior (Aydın, 2013; Balay, 2012). And also it has a very important role in the development of student's academic knowledge acquisition, cognitive and affective skills (Dinçer & Akgün, 2015). In this context, the issue of classroom management qualifications of teachers and teacher candidates should be on top of the agenda. Classroom management is one of the elements of teaching qualifications (Bozgeyikli and Gözler, 2016; Dibapile, 2012; Okut ve Öntaş, 2015). Classroom management lectures have been on the curriculum of educational colleges as a compulsory lecture since 1997 (Alath, 2014; Okutan, 2015). From that time on, researchers started to study in the field of classroom management and a number of studies about the field has increased year by year (Güner, 2010). Parallel to that increase, it has been essential to make a systematic review of those classroom management studies. In the process of development and improvement of classroom management qualifications of teachers and teacher candidates, it would be beneficial to make a thematic and methodological review of post graduate theses in classroom management field and also evaluating and monitoring of those studies can make important contributions to the classroom management literature.

The purpose of this study is to review the post graduate theses in the field of classroom management. Findings of this study present the thematic, methodological and analysis techniques' trends of classroom management field in Turkey and can be an important reference for researchers. In addition, illustrating the general view of the post graduate theses written in the field may make great contributions to the development of classroom management in Turkey.

2. Method

This study was designed as a qualitative case study. A case study is an exploration of a bounded system or a case or multiple cases over time through detailed, in-depth data collection involving multiple sources of information rich in context. The bounded system is bounded by time and place, and a case which can be a program, an event, an activity or individuals is being studied (Merriam, 2009). Because the purpose of this study is to review post graduate classroom management theses according to some variables, case study design was used. The population of the study is post graduate theses written between the years 2011-2016. Because we reached the whole population, we did not take any sample. Classification form was used as data collection tool. Data were analyzed with content analysis technique.

3. Findings, Discussion and Results

In general, the characteristics of post graduate theses are; a) most of the studies are master's theses and the number of dissertation studies is low in the field of classroom management, b) the number of the theses are increasing year by year but this increase is in favor of master's theses, c) a large number of thesis were prepared in public universities. According to these findings, it can be said that classroom management studies are being ignored in Ph.D. level. Another finding of this study is about the themes of post graduate studies. This finding showed that post graduate theses written between

2011-2016 are mostly about the classroom management qualifications and skills of teachers, managing student behavior, classroom management strategies and IT usage in classes. Some themes such as positive class and school climate, democratic classes and classroom culture were rarely studied. This finding also shows that similar themes are repeatedly chosen by researchers in the field of classroom management. As for the methodology used in post graduate theses, in most of the studies, quantitative methods such as survey, relational and descriptive are used. Designs of those studies are very similar to each other, too. For example, while general and relational surveys form the basis of these quantitative studies, the number of comparative studies is really low. That is the same case for qualitative studies. Almost all qualitative studies were designed as case study. This is an important problem for the field. Because using similar methods and designs may not allow researchers see other dimensions of the field.

The fourth finding of this study is about the sampling methods and sample characteristics. As most of the studies are designed in quantitative methods, random sampling methods are mostly used ones. Many samples are taken from the primary school level. There are a few samples from higher education level. That means the studies were focused on teachers who teach in public schools at primary level. Another interesting finding is that there is not any sample from vocational schools. This finding shows that there happened a typical sampling method and character in classroom management studies. Another finding of this study is about data analysis techniques and data collection tools used in the theses. For data analysis techniques, some simple quantitative techniques such as t-test, Anova, frequency, percentage and correlation are very popular. This may be because of the methodology used in the theses. As for the qualitative data analysis techniques, content and descriptive analysis are mostly used for data analyzing processes.

In sum, findings of this study show in general that post graduate theses in classroom management field are very similar in terms of theme, method and statistical analysis techniques. That means theses are being studied on a specific platform, so there are few studies which value diversity and in-depth surveys or other ways to prepare a thesis. According to the findings of this study, classroom management studies can be put into a typology. That's the studies in classroom management can be described as, generally designed in quantitative methods, focused on teachers who teach in public schools' primary level, analyzing data with simple quantitative techniques such as frequency, percentage, t-test and correlation. These trends can show the researchers the present situation of the field. To change these trends, firstly the advisors should promote different themes, methods and data analysis techniques for their students. Then the researchers should be brave and decisive to study unfamiliar themes and practice some different methods and data analysis techniques. Since the cultural, social and psychological aspects of classrooms can be understood by using in-depth, multidimensional and interdisciplinary study techniques.